

Naturvärdesinventering av våtmark i Älta, WRS

Naturföretaget 2017

Inventering: Arvid Löf och Beatrice Lindgren
Rapport: Arvid Löf
Foto: Arvid Löf
Kvalitetsgranskning: Niina Sallmén
Datum rapport: 2017-06-22
Version: 1

Kontaktperson för denna rapport: Arvid Löf, arvid@naturforetaget.se, 073-070 50 78

Naturföretaget
Östra Ågatan 53
753 22 Uppsala
info@naturforetaget.se

Kartor publicerade med tillstånd av ESRI

Innehåll

Sammanfattning.....	4
Bakgrund	5
Metodik	5
Inventering	5
Datainsamling.....	5
Rapportering av arter	5
Kunskapsinhämtning	5
Osäkerhet i bedömningen	5
Beskrivning av området.....	6
Resultat.....	6
Fynd vid inventeringen.....	6
Diskussion	6
Källor.....	6
Litteratur.....	6
Databaser	6
Bilaga 1 – Karta över området.....	7
Bilaga 2 - Observationer	8

Sammanfattning

En groddjursinventering har utförts i Älta våtmark av Naturföretaget på uppdrag av WRS. En eventuell ombyggnation av våtmarken i Älta planeras för att säkerställa dagvattenrening. Grodor inventerades i början av april och salamandrar inventerades i början av april och i mitten av maj. Inventeringen visade på god förekomst av vanlig groda. Både spelande grodor, lekande grodor, romklumpar och grodyngel observerades. Ingen observation av åkergroda eller vattensalamandrar gjordes.

Bakgrund

Nacka kommun planerar en eventuell ombyggnation av våtmarken i Älta för att säkerställa dagvattenrening, samt att tillgängliggöra våtmarken för allmänheten med spänger och stigar. På uppdrag av WRS har Naturföretaget genomfört en groddjursinventering under våren 2017. Inventeringen omfattade grodinventering dag och natt och salamanderinventering under två nattbesök.

Metodik

Inventering

Området inventerades under april-maj. Inventeringsdagarna skedde under dagar med gynnsamt väder för groddjur. Grodor inventerades i början av april. Samtliga observationer av grodor, romklumpar och salamandrar noterades med en art, typ av fynd, GPS-punkt och om möjligt med kön. Under nattinventering var det alltid 2 personer som inventerade tillsammans av säkerhetsskäl under arbete vid våtmark men även för att hinna inventera ett större område på kortare tid.

På dagen eftersöktes romklumpar av grodor i hela området genom att systematiskt gå igenom området och söka efter vattensamlingar och däri groddjur. Under natten besöktes sedan dessa vattensamlingar för att se lekande grodor och höra spelande grodor. Eftersök under natten skedde med pannlampa. Första besöket gjordes den 10 april och den andra gjordes den 18 maj.

Salamanderinventeringen utfördes med metodik liknande den rekommenderad av Naturvårdsverket gällande inventering och övervakning av större vattensalamander, *Triturus cristatus* (Malmström m. fl., 2005). Metoden som användes var visuell observation med hjälp av lampa. Denna metod används främst för att påvisa närvaro av salamandrar. Den är icke-invasiv och oftast behöver inventeraren inte heller röra sig i vattenmassan, vilket även förhindrar spridning av möjliga patogener (t.ex. sporer från chytridsvamp) mellan våtmarkerna. Eftersom flera vattensamlingar var väldigt små genomsöktes strandzonen med pannlampa med stopp efter 2 – 3 m istället för de rekommenderade 5 m. Vid varje stopp undersöktes strandzonen under minst 30 s innan inventeraren fortsatte. Inventeringen utfördes under den tid på året som främst rekommenderas vid salamanderinventeringar då de leker och är som mest aktiva (april – maj), samt den tid på dygnet då salamandrar anses vara mest troliga att noteras. Eftersök av större vattensalamander genomfördes samtidigt som grodinventeringen.

Datainsamling

Data samlas in i fält med appen Collector for ArcGIS i mobil/surfplatta, med ortofoto som bakgrund. Polygoner, punkter och linjer ritas in i appen, och synkroniseras direkt in i ArcGIS. Datat kan sedan tas ut från ArcGIS i olika format, t.ex. shapefiler. Noggrannheten är ca 5-10 m. Koordinatsystemet som har använts är Sweref 99 TM.

Rapportering av arter

Alla naturvårdsintressanta arter rapporteras in till Artportalen. För rödlistade och skyddade arter tas en koordinat för varje förekomst, med undantag för om många förekomster av samma art finns i samma delområde. Övriga naturvårdsintressanta arter rapporteras med en koordinat per delområde som de förekommer i.

Kunskapsinhämtning

Fynd av arter från området har inhämtats från ArtDatabanken.

Osäkerhet i bedömningen

Våren 2017 har varit kall och torr. Två faktorer som påverkar groddjur negativt. Vanligtvis vet man på förhand vilken dag leken kommer att vara som mest intensiv genom att analysera vädret. Men i år var

det svårt att veta när toppen för spelande grodor skedde då det ständigt var kallt under lekperioden, så leken blev väldigt utspridd. Vi var ute och gjorde inventeringen av lekande grodor i början av april och fann spelande individer. Eftersom att vi fann mycket romklumpar och hörde vanlig groda så borde även åkergroda noterats om den förekom. Detsamma gäller för vattensalamandrar, att vi anser att inventeringen gjordes rätt tid, och i och med att vattensalamandrar sågs i andra projekt runt dessa datum för genomförda inventeringar borde vattensalamandrar setts om de förekom i området.

Beskrivning av området

Inventeringsområdet är cirka 4 hektar. Det utgörs av lövsumpskog som till största delen domineras av al med inslag av björk och asp. Den västra halvan av området är av våtmarkskaraktär medan den östra har friskare mark. Det finns många små vattenpölar och det finns ett antal diken och bäckfåror som för med sig dagvatten från omgivningen till våtmarken samt utlopp som rinner norrut. Området har präglats utav bäver och det finns en bäverhydda vilket har medfört att förekomsten av död ved är god.

Resultat

Fynd vid inventeringen

Under inventeringen påträffades inga vattensalamandrar och inga åkergrodor. Däremot observerades det stora mängder av vanlig groda. Totalt sågs ca 300 romklumpar och 54 adulta vanliga grodor under det första inventeringstillfället. Kartan i bilaga 1 visar var i området som observationerna av vanlig groda skedde och i bilaga 2 så bifogas tabell med utförlig information om punkterna. En bäverhydda observerades och fiskar observerades i det stora diket, en säkert bestämd till abborre och den andra trolig abborre (se gröna markeringar).

Diskussion

Trots att det var en torr vår så fanns det mycket vattensamlingar inne i området som hade permanent vatten. Så det finns bra förutsättningar för salamandrar, men inga upptäcktes och enligt ArtDatabankens databas finns det inga tidigare kända fynd av salamandrar i området. I huvudbäckfåran i väster finns fisk. Fisk påverkar groddjur negativt då predation på yngel förekommer.

Källor

Litteratur

Malmgren, J.C., Gustafson, D., Journath-Pettersson, C., Grandin, U. och Rygne, H. (2005) Inventering och övervakning av större vattensalamander (*Triturus cristatus*).Handledning för miljöövervakning, Naturvårdsverket.

Databaser

ArtDatabanken. Uttag ur Artportalen och Obsdatabasen. (2017-05-22)

Bilaga 1 – Karta över området.

Bilaga 2 - Observationer

Waypoint	Art	Stadium	Antal	Observations datum	Kommentar
0	Vanlig groda	Juv	1	10-apr	1-årig
1	Vanlig groda	Rom	40 klumpar	10-apr	
2	Vanlig groda	Rom	1 klump	10-apr	
3	Vanlig groda	Rom	Ca 100 klumpar	10-apr	
4	Vanlig groda	Rom	12 klumpar	10-apr	
5	Fisk	yngel	1	10-apr	misstänkt abborre
6	Vanlig groda	Rom	22 klumpar	10-apr	
7	Vanlig groda	Rom	>100 klumpar	10-apr	
8	Vanlig groda	Adulta	21	10-apr	Ett amplexuspar
9	Vanlig groda	Adulta	2	10-apr	en sedd och en hörd
10	Vanlig groda	Adulta	3	10-apr	hanar
11	Vanlig groda	Adulta	6	10-apr	5 hanar och en hona
12	Vanlig groda	Adulta	2	10-apr	Amplexuspar
13	Vanlig groda	Adulta	3	10-apr	hanar
14	Vanlig groda	Adulta	2	10-apr	honor som lagt rom
15	Vanlig groda	Adulta	15	10-apr	Spelande
16	Vanlig groda	Adulta	3	18-maj	
17	Vanlig groda	Adulta	3	18-maj	
18	Vanlig groda	Juv	2	18-maj	1-åriga
19	Vanlig groda	Yngel	Massor	18-maj	
20	Abborre	yngel	1	18-maj	
21	Bäver	Bo	1	10-apr	En hydda, mycket spår av bäver i området